

Kanna ómaksgjöld og rentur hjá bankunum

DÝRIR BANKAR Í vár fer landsstýrismaðurin í vinnumálum at játta Kappingarráðnum eina millión krónur til at kanna um føroysku bankarnir eru ov grammir at krevja rentur og ómaksgjöld

Áki Bertholdsen

Kappingarráðið vil nú sleppa at kanna um føroysku peningastovnarir taka ov høg rentur og ov høg ómaksgjöld.

Men hetta er ein so umfatandi kanning, at rúm er ikki fyri eini slíkari kanning við teirri játtan, stovnurin hevur á figgjarmarknaðinum.

Tí hevur Kappingarráðið biðið landsstýrismannin í vinnumálum um eina eykajáttan upp á eina millión til at gera kanningina fyri.

Í umbønini um eykajáttan staðfestir Kappingarráðið, at talan er um einas umfatandi kanning, at tað verður neyðugt við samstarvi við eina serliga greiningarfyrir-tøku.

Í hesum sambandi er ætlan in at fáa avtalu í lag við "Copenhagen Economics" í Danmark, sum er ein altjóða greiningarfyrir-tøka og sum hevur gjørt fleiri kanningar fyri kappingarráð í øðrum norðurlondum,

Endamálið við kanningini er at staðfesta um tað er neyðugt við almennum inntrivum í føroyska figgjarmarknaðin.

Ætlanin er eisini at almannakunngera úrslitið av kanningini.

Eitt endamál við at almannakunngera úrslitið er at bota um kunnleikan hjá vanligu brúkarunum til figgjarmarknaðinum og so

Bankarnar hava javnan staðið fyri skotum seinastu árin, men í apríl mánaði fær Kappingarráðið eina millión krónur til at kanna um føroysku bankarnir krevja ov høg rentu og ov høg ómaksgjöld

statt at bota um førleikan hjá at vera meiri krevjandi og kritisk ímóti bankunum.

Kappingarráðið metir, at tað fer at taka næstan eitt ár at gera kanningina.

Fløkt og ógjøgnumskygd

Kappingarráðið staðfestir,

at ómaksgjöldini og rentustøðið í Føroyum hevur verið afturvendandi kjakvev seinastu árin.

Tað hevur tað eisini verið á tingsins røðarapalli, har tinglimir úr at kalla øllum flokkum hava lagt á bankarnar og kalla teir bæði líkt og ólíkt, tí teir skulu vera

ov grammir við rentuni og ómaksgjöldunum.

Ein kanning, sum Heri á Rógvi gjørdi við stuðli frá Kappingarráðnum vísti, at bankar í Føroyum krevja nógv hægri rentur enn danskir bankar við tað, at í Føroyum er innlánsrentan

væl lægri og útlánsrentan væl hægri enn í Danmark.

Hinvegin eru ómaksgjöldini eisini so fløkt og ógjøgnumskygd, at tað krevur eina neyva kanning at samanbera tey.

Tigandi avtala

Kappingarráðið heldur, at ein orsök til, at prísstöðið í føroyska figgjarmarknaðinum er so høgt, kann vera, at peningastovnarir eru so fáir

» Vandi er fyri at ringar tíðir og bygnaðurin í føroyska figgjarmarknaðinum kunnu elva til eina kappingaravmarkandi framferð hjá bankunum

føroyska figgjargeiranum er so høgt, kann vera, at peningastovnarir eru so fáir.

Hetta merkir, at teir kunnu eygleiða atferðini hjá kappingarneytunum og hava eina tigandi avtalu um ikki at kappast.

Kappingarráðið heldur, at hetta er eitt fyrbrigdi, sum stundum er komið fyri á føroyska figgjarmarknaðinum, har teir ymsu peningastovnarir heilt skjótt fylgja eftir, tá ið ein peningastovnur hækkar ella lækkar rentuna ella ómaksgjöld.

Tað eru óivað fleiri orsøkir til, at rentur og ómaksgjöld eru so høg í Føroyum og tað eru hesar orsøkirnar, ætlanin er at finna, sigur Kappingarráðið í umbønini um eykajáttan.

Hinvegin heldur Kappingarráðið eisini, at vandi er fyri at ringar tíðir og bygnaðurin í føroyska figgjarmarknaðinum kunnu elva til eina kappingaravmarkandi framferð hjá bankunum.

Fáa pengarnar til bankakanningina

Johan Dahl, landsstýrismaðurin í vinnumálum, er sinnaður at lata Kappingarráðið fáa eina millión í eykajáttan til at kanna

føroyska figgjarmarknaðin, soleiðis sum greitt er frá í hinari greinini her á síðuni.

Hann sigur, at ein eykajáttan verður lagt fyri

Løgtingið í apríl og tá verður peningurin settur av.

Talan er um eina millión krónur, sum Kappingarráðið fær í eykajáttan at kanna

um renturnar og ómaksgjöldini, føroysku peningastovnarir krevja, eru ov ov høg.

Johan Dahl sigur, at hann tekur grundgevingarnar hjá Kappingarráðnum fyri at gera kanningina, til eftirtektar.

Sjálvur er hann ein av teimum politikarum, sum hevur funnist hvassliga at

føroysku peningastovnunum.

Í oktober 2009 staðfesti hann av tingsins røðarapalli, at Føroyska vinnan doyri, tí bankarnir mergsúgva hana við teirri høgu rentuni, sum teir taka fyri at læna pening út.

Hann var eisini landsstýrismaður í vinnumálum tá og hann helt, at tað var

hansara uppgáva at átala, at rentustøðið í Føroyum er ov høgt aftur ímóti rentustøðinum í okkara grannalondum, sum vit kappast við.

- Onki samfelag kann liva við tí, sum tað føroyska samfelagi í lötuni er útsett fyri, tá ið tað kemur til rentur í mun til okkara grannar, segði Johan Dahl tá.

» Teir kunnu eygleiða atferðini hjá kappingarneytunum og hava eina tigandi avtalu um ikki at kappast